

Kask on paljas,
kuid muru veel haljas.
Majadel on kurvad näod.
Ära lennanud kõik käod.
Vihmased on päevad, nädalad,
kuud.
Lehtedest paljaks on riisunud puud.
Sügisel on nii halba kui head,
aga kevad on ilusaim, seda ma
tean.
Aveli Valb, 6. kl

Sügisel linnud lähevad lõuna,
ammu valminud kõik õunad.
Päikest pole, tuul on suur,
lehed langevad kõik puult.
Tulemas on vaheaeg.
See on tõesti lahe aeg.
Karud talveunne läevad,
järjest lühemad on päevad.
Karl-Markus Hannust, 6. kl

Ilmad jahedaks on läind,
sügis siia poole käib.
Lõpuks kohal ongi juba.
Suvel minna on nüüd luba.
Lapsed kooli jooksevad,
ranitsaid nad otsivad:
ranits peidus laua all,
pinal koolis tooli all.
Kirke Lee Vodi, 6. kl

Sügis tuli taas
punase kübaraga,
kirjus seelikus.

Adeele Valb, 4. kl

Suvi on läbi
ja sügis on taas tulnud,
tore on olla.

Katriine Mõttus, 3. kl

Pimedus hajub,
udu lendleb toredalt
ja kallistab mind.

Kleer Vodi, 3. kl

Kased kollased,
kollased õunad puudel,
kollane päike.

Liisa Urb, 3. kl

Lehed kirevad,
vihmapiisad säravad,
ilmgi jaheneb.

Keili Liis Koobakene, 3. kl

Puudelt langevad
lehed, vihm juba kisub
oma pisaraid.

Ketli Saks, 4. kl

Punakollased
vahtrapuulehed ongi
langenud maha.

Kai Liis Kiviselg, 3. kl

Kõnnin mööda teed,
päikseprillid on mul ees,
nahktagi seljas.

Kert Lestberg, 4. kl

Päikene paistab,
koolivaheaeg algab,
olen rõõmus ma.

Rasmus Hein, 4. kl

Direktor kiidab:

* Avaldan kiitust Võru maakonna raamatukogude suvelugemise programmi Laste-Raamatu-Suvi 2016 finalistile Elo Sarikule. Tänu juhendaja Leelo Sarikule.

* Avaldan kiitust väga hea tulemuse eest NK ja KT maakondlikul orienteerumisvõistlusel Kubijal 21.09.2016. a Miina Aleksandra Pihole. Tänu õpetaja Kadri Partsile.

* Avaldan kiitust väga heade tulemuste eest Võrumaa MV murdmaajooksus Kubijal 28.09.2016. a järgmistele õpilastele: Merli Mari Utsalile, Kristjan Sokale, Miina Aleksandra Pihole, Ketli Saksale ja Aigren Henri Linderile. Tänu õpetaja Kadri Partsile.

* Avaldan kiitust heade tulemuste eest EKSL MV valikorienteerumises Savernas 30.09.2016. a Sanel Šteinile, Johanna Sarikule, Miia Heleene Utsalile, Marge Konsile, Miina Aleksandra Pihole, Kristjan Sokale. Tänu õpetaja Kadri Partsile.

* Avaldan kiitust väga heade tulemuste eest maakonna koolinoorte MV valikorienteerumises 5.10.2016. a Antslas Merli Mari Utsalile (I koht), Kristjan Sokale (I koht), Miina Aleksandra Pihole (III koht), paarides Katriine Mõttusele/Ketli Saksale (I koht) ja Hugo Rüütlile/Märt Viidule (I koht). Tänu õpetaja Kadri Partsile.

* Avaldan kiitust väga hea tulemuse eest NK ja KT orienteerumisvõistlusel 08.10.2016. a Lätimaal Salduses Merli Mari Utsalile (II koht). Tänu õpetaja Kadri Partsile.

* Avaldan kiitust väga heade tulemuste eest maakonna MV orienteerumises 09.10.2016. a Pärlijõel Merli Mari Utsalile (II koht) ja Miina Aleksandra Pihole (II koht). Tänu õpetaja Kadri Partsile.

Urmas Veeroja,
Haanja Kooli direktor

Õpetajate päev

6. oktoobril tähistasime koolis õpetajate päeva, mille korraldasime meie, 9. kl õpilased. Ettevalmistusi hakkasime juba varakult tegema. Kõigepealt mõtlesime, mida me sel päeval teeme. Loomulikult tahtsime kõik õpetajate eest tunde anda, korraldada tuli ka aktus. Kui olime kõik läbi mõelnud, jagasime omavahel ülesanded, kes mida teeb.

Õpetajate päeva hommikul olime kõik pabinas. Palusime õpetajad aktusele ning seejärel kohvilauda, mis oli meie poolt valmistatud üllatus. Ise läksime tundidesse. Kõik sujus kenasti. Loodame, et õpetajad ka rahule jäid.

Ragne Raili Lillipuu, 9. kl

Teadlaste Öö Festivalil Tartus

30. septembri õhtupoolikul kogunes grupp teadushuvilisi õpilasi, et üheskoos Tartusse Teadlaste Öö Festivalile sõita.

Esimene peatus — Lõunakeskus.

Kertu: „Lõunakeskuses tegime natuke keemiat. Seda saab ka kodus teha. Kirjutasime suhkruveega paberile. Midagi polnud näha. Siis kuumasime paberit palava pliidi kohal ja tehtu ilmus nähtavale.“

Lõunakeskuses sai meisterdada ka hologrammi.

Teine peatus — Tamme Gümnaasium. See koht kujunes õhtu naelaks. Gümnaasiumiõpilased ja tudengid pakkusid väga erisuguseid ja põnevaid tegevusi: keemiakatseid, osavuskatseid, meisterdamisi jne.

Elo: „Meisterdasin laterna ja 3D-prillid. Hoidsin tuld pihus.“

Kolmas ja viimane peatus- Tähetorn.

Tähetornis kuulasime täheteadlast ja tutvusime taevakehadega. Tüdrukud jaksasid veel pisut meisterdada.

Koju jõudsime südaöö paiku.

Elo: „Mulle meeldis teadlaste öö väga. Lähen kindlasti järgmisel aastal jälle. Soovitan seal kindlasti käia neil, kes pole veel käinud.“

Kertu: „Esiialgu ei tahtunud ma Tartusse minna, kuid oleksin minemata jätmist kindlasti kahetsenud.“

Õp AnneHeier

Maanteemuuseumis

4. oktoobril oli 1.-2. klassil ja Ruusmäe õpilastel võimalus koos lasteaiaga käia Maanteemuuseumis. Paljudele tuttav muuseum oli lastele jätkuvalt põnev ning oli ka neid, kes käisid seal esimest korda. Tore oli näha ja kuulda, et lapsed teavad nii liiklusest kui ka vanemast ajast päris palju. Meie grupil oli väga vahva giid, kes tegi meile muuseumis tunnise ringkäigu. Väga vahva ja paljude jaoks uus oli hiljuti avatud Lastemuuseum - soovitame sinna kindlasti peredel minna, sest seal on palju uudistamist ja avastamist. Mõned asjad, mis lastele meelde jäid: „Õppisime liiklusmärke, nägime teiste maade liiklusmärke, teehöövleid ja suuri masinaid.“

Aitäh lasteaiale meid kaasa kutsumast!

Õp Kerli Perend

Köögiljakampania

Võru Maavalitsuse poolt välja kuulutatud konkursist „Köögiljad kaalu ei kasvata“ võttis osa ka meie kool. Köögiviljakampania projekt sai maavalitsuse tervisenõukogu poolt heakskiidu ja rahastuse.

4. oktoobril toimetasid köögiviljapäeva raames õppeköögis algklassid. 5. septembril tegutsesid kodunduse tundide ajal õppeköögis suuremad õpilased. Tegime erinevatest juurikatest krõpse: puhastasime, viilutasime, küpsetasime ahjus. Tegevus oli põnev, aga juhtus ka äpardusi. Viilutamiseks kasutasime koorimisnuga, mis tükkis liiga terav olema ja paar õpilast tuli töö käigus ära plaasterdada. Ikka juhtub! Ja kui krõpsud ahjust välja tulid, siis oi, seda mõnuga söömist! Emotsioonid olid lastel suured, lubasid ka kodus krõpse tegema hakata, sest nii punapeet kui ka kaalikad olid lausa maitavad. Ka kooli kokk võttis 4. oktoobril pro-

jektist osa ja tegi selleks päevaks erilise menüü: punapeedisupp, kõrvitsa püreesupp, kaalikakoogid, praetud kaalikad, köömneporgandid ja kõrvitsakeeks. Kõike sai maitsta ja süüa nii palju, kui kõhtu mahtus. Eriti hästi läks kõrvitsa püreesupp ja praetud kaalikas. Lapsed arvasid, et söövad paneeritud liha.

Projekti raames saime koolile väga hea ja kasuliku aeglase mahlapressi. Õpilaste vaimustus on suur. Kodunduse tundide ajal oleme proovinud teha erinevatest puu- ja juurviljadest mahla. Lemmikuks on osutunud segumahlad (porgand, õun, punapeet, apelsin). Aitäh maavalitsusele, et saime osta väikese, aga kasuliku mahlapressi ja krõpsude jaoks viilutus-/koorimisnoad.

Õp Kersti Aasa

Muljeid õppereisist Matsallu

20. septembril käisid algklasside õpilased õppereisil Matsalus. Muljed olid järgmised:

Vaatasime filmi Matsalu kuuest aastaajast. Seal oli igasuguste lindude pesi ja mune. Salevere Salumäel oli kõik nii roheline. Seal oli looduse lõhn. Sõime kukerpuu (barbarissi) marju, mis ei olnud üldse hapud ega mõrud. Mulle tundusid nad magusad. Nägime oravat ja ühte väga huvitavat seent, mis oli lillat värvi. Kaugel paistis meri, algul arvasime, et see on taevas. Meri oli taevaga peaaegu ühte värvi. Kõndisime allika juurde ja pesime veega nägu. Pärast oli väga sile nahk - see allikavesi pidi ravima silmi ja tegema kõiki ilusaks. (Keili Liis)

Mere ääres me kiikusime. Tüdrukud kartsid, et kiik läheb üle võlli, aga ei läinud. Käisime mitmes linnuvaatlustornis. Meri oli ilus ja mets oli rohekas. Vaatasime binokliga maastikku ja merd. Kasari jõgi on sirge, sest vanasti kuivendasid inimesed maad ja kaevasid jõe uue süngi. (Rimo ja Rasmus)

Ma nägin sirget jõge, põldmarju, oravat ja mingit vett, mis teeb nooremaks, targemaks ja ilusamaks, aga see ei ole siiani mõjunud. Seal oli rohelist, kollast, pruuni, sinist jne. (Kert)

Kasari jõe ääres käisin tornis, vaatasin binokliga, pärast viskasime

jõe ääres kividega lutsu. Saleveres olime mere põhjas, kunagi ammu ulatus vesi sinna, kus me praegu käisime. Sõin marju, algul olid need marjad hapud, teist korda süües oli mari hea. (Aigren Henri)

Matsalus räägiti meile, et Kasari luht on Euroopa suurim luht. Matsalus kõndisime erinevatesse kohtadesse ja esimene nendest oli Kloostri vaatetorn. Kui vaatetornist alla vaadata, siis on näha sirge Kasari jõgi. Salevere Salumäel nägime Silmaallikat. Kui panna Silmaallika vett näole, siis kaovad kõik kortsud. Kui me matkarajal kõndisime, siis nägime oravat ja häid marju. Me maitstesime neid marju ja need olid kibedad. Teel nägime tuulikuid ja merd. Mere äärde minna ei saanud, sest see on loomade kaitseala. Giid tegi meile viktoriini. See oli põnev. Meie tiimi nimi oli Tüdrukud. Selles tiimis olid Katriine, Sädeli, Kleer, Keili Liis ja mina. Peale viktoriini sõitsime tagasi reisi alguspunkti, kus müüdi

loomade ja lindude prosse. Mina ostsin endale jäälinnu ja aedkimalase, siis sõitsime koju. See oli põnev reis. (Ketli)

Ma nägin oravat. Mulle meeldis see reis, sest seal sai mängida ja kiikuda ja siis sai seal veel kahes tornis käia. Mulle meeldis veel ka bussisõit. (Kusti)

Mulle meeldis reis, sest nägin oravat. Samuti nägin kahte kuklasepessa. Mulle meeldis torni otsa ronida, kuigi ma kartsin natuke. (Õnnölöim)

Mulle meeldis see, et olime „mere põhjas“. Ma sain teada palju linnuliike. Käisime vaatetornis ja nägime lagleparve. (Märt)

Mulle meeldis binokliga vaadata. Käisime matkamas ja nägime tuulikut ja sookurgede parve. (Andrika-Anete)

Bussisõit oli pikk! Reis ise oli lahe. Sain teada, et Kasari luht on Euroopa suurim. Viktoriin oli õpetlik. Käisime kahes vaatetornis ja Salevere salumäel. (Hugo)

Matsalus on 6 aastaajaga: luigeaeg, lagleaeg, kormoraniaeg, pillirooaeg, sookureaeg, metskitseaeg.

Õpilaste muljeid kogusid õp Malle Truija ja Kerli Perend.

Õppekäik Endla looduskeskusesse

5.-9. klasside õpilased käisid 27. septembril Keskkonnaameti keskkonnateadlikkuse projekti toel Jõgevamaal Endla looduskeskuses õppekäigul. Teemaks oli „Eesti imetajad ja nende aastaring“. Lisaks looduskeskuse külastusele matkati ka Marimetsa rabas.

Õpilastele meeldis matkata, orava

mängu mängida, rabas laudteel kõndida, rabatornis vaadet nautida ja loomade topiseid vaadata.

Õpilastele ei meeldinud, et mõni õpilane kogu aeg tõukles, lollitas ja segas teisi; et pilluti üksteist käibidega; et mõned küsimused olid liiga lihtsad; et midagi põnevat ei tehtud; et giid nii palju rääkis; et pidi ühe koha peal kaua seisma. Topiste juures oli õpilasel kahju, et nii paljudel loomadest enam elu ei ole. Osad olid pettunud, et pärast õppekäiku mindi väiksesse külapoodi, mitte suurde kaubanduskeskusesse.

Sel päeval saadi palju teada imetajate loomade, rabaturba paksuse,

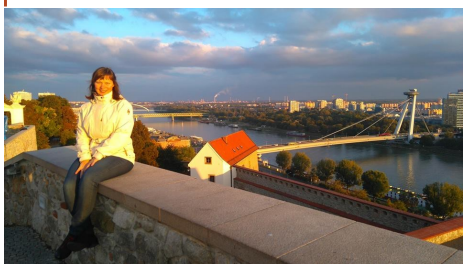
rabas toimuvate vaatlustööde kohta; et põder on Eesti suurim imetaja, kes närib puud alumiste hammastega, kuna tal ülemised puuduvad ning kes armastab ennast vastu puud sügada; et laukavett võib juua, et Endla järv on kõige saarterikkam järv Eestis; et hülgepojad on valged kaitsevõrre tõttu; et jännes ei ela urus; et kassid armastavad juustu; et metssea kaka on nagu viinamarjakobar; et oravaid on vähemaks jäänud; et hiireliike on imetajate hulgas kõige rohkem. Õpiti tundma raba loodust ning mängima orava mängu.

Kokkuvõtte õpilaste tagasisidest õppekäigu kohta tegi õp Evi Lestberg.

eTwinning ja Haanja Kool said sõbraks :)

Juba eelmisel õppeaastal osalesid 5. klassi ja robotikaringi õpilased Haanja Kooli esimestes eTwinningu projektides. Sel aastal soovime eTwinninguga veel paremateks sõpradeks saada ja osaleda õpilastega mitmetes rahvusvahelistes projektides.

Partnerite leidmiseks osales õpetaja Kerli oktoobris koos kahe Eesti õpetajaga rahvusvahelisel eTwinningu koostööseminaril Bratislavas. Bratislava on uhke Doonau kaldal asuv linnake, kus on Wikipedia 2015. a andmetel 422 938 elanikku. Viini ja Bratislava vahe on 60 km, mis on ühtlasi väikseim vahe kahe pealinna vahel Euroopas.

Koostööseminaril olid Austria, Serbia, Ungari, Ukraina, Armee-

nia, Tšehhi, Läti, Leedu, Poola, Türgi, Slovakkia ja Eesti õpetajad.

Õp Kerli: „Sissejuhatavate kõnedega esinesid Carmen Rodrigues Fernandes ja Lubica Sokolikova. Murdsime kohe jää ja saime gruppitööna kirja panna, milliseid projekte võiks lähiajal teha. Gruppidesse jaotati šokolaadi liikide järgi, mis oli iseenesest väga lõbus algus. Märgus pealekauba! Projektiideid ja iseendid tutvustades jäi kõrvu, et üks hea projekt on selline, milles lapsed saavad olla piirideta, loomingulised ja suures annuses huumorit ei tee kunagi paha. Lisaks on projektitöö olulisteks komponentideks erinevate digilahenduste kasutamisoskus ning ettevõtlik meel.“

Ka õpetaja Triinu osales eTwinningu rahvusvahelisel koostööseminaril. Loodavad projektid põhinevad muutunud õpikäsitusel. Esimene kohtumine toimus Tallinnas, kus loodi koos partnerkooliga projekt. Juunikuus saadetakse uuesti kokku Norras, et jagada kogemusi ja teha kokkuvõtteid.

Pildil õp Triinu koos projektipartnerite Laine Aluoja ja Kim Gjertseniga (ning Ozoboti robotitega)

Õpetaja Evi läheb novembris Sopotisse eTwinningu koostööseminarile, mille teema on „Balti meri - ühine pärand, jagatud väärtused“.

Meil on hea meel, et sel õppeaastal on õpilastel võimalus osaleda erinevates rahvusvahelistes projektides.

Edu meile kõigile!